

Cena za vedu a techniku 2024

Kategória:	Osobnosť vedy a techniky
Laureátka:	prof. Elena Marushiakova-Popova
Odborníčka v oblasti:	rómske štúdie v oblasti histórie, kultúry a spoločenského postavenia Rómov v Európe a Ázii
Pracovisko:	Ústav etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied v Bratislave

Ocenenie sa udeľuje **za medzinárodné úspešné vedecko-výskumné pôsobenie v oblasti rómskych štúdií, histórie Rómov ako etnickej menšiny v Európe.**

LAUDÁCIO

Prof. Elena Marushiakova-Popova je medzinárodne uznávanou odborníčkou v oblasti rómskych štúdií, ktorá sa zameriava na rôzne aspekty histórie, kultúry a spoločenského postavenia Rómov v Európe a Ázii. V roku 1984 dokončila doktorandské štúdium na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde v roku 1986 dosiahla aj titul PhD. Od roku 2023 pracuje v Ústave etnológie a sociálnej antropológie Slovenskej akadémie vied. Posledných osem rokov pôsobila na Univerzite v St. Andrews v Spojenom kráľovstve a v rokoch 2001 až 2004 pracovala v Ústave etnológie Lipskej univerzity v Nemecku. Spolupráca profesorky Eleny Marushiakovej-Popovej s odborníkmi a inštitúciami na Slovensku zaoberajúcimi sa najmä rómskymi štúdiami pretrváva od osemdesiatych rokov doteraz. Jej vedecký prínos je značný a pomáha porozumieť a poznať Rómov žijúcich na Slovensku v širšom, celoeurópskom kontexte. Medzi jej hlavné publikácie patria prvé monografie o rómskej histórii a etnografii Rómov v Bulharsku (1997), o Cigánoch v Osmanskej ríši (2000), kniha o Rómoch v regióne Čierneho mora (2008) a kniha o Cigánoch v Strednej Ázii a na Kaukaze (2016), knihy o rómskej emancipácii v medzivojnovom období (2021, 2022, 2023) a kniha o Rómoch a stalinských represiách (2024). Medzi výsledky jej ERC projektu patrí desať monografických štúdií, monotematické čísla odborných časopisov a asi 40 článkov. Elena Marushiakova-Popova je zostavovateľkou a autorkou šiestich zväzkov s rómskym folklórom a orálnou históriou, ako aj mnohých ďalších kníh, článkov a kapitol v knihách, hodnotiacich štúdií a katalógov k múzejným výstavám. V roku 2010 bola zvolená za prezidentku prestížnej medzinárodnej spoločnosti Gypsy Lore Society založenej v Spojenom kráľovstve v roku 1888, ktorú viedla desať rokov. V roku 2009 dostala Fulbrightovo ocenenie Vedec nového storočia v USA, v roku 2020 získala titul Doctor honoris causa na Södertörnskej univerzite vo švédskom Štokholme a v roku 2023 titul čestná profesorka na Univerzite v St. Andrews v Spojenom kráľovstve. V roku 2022 sa stala nositeľkou ceny Romanipe udelenej Iniciatívnou skupinou pre rómsku kultúru v Bulharsku. Je držiteľkou medzinárodného ocenenia Best Historical Materials published in 2020 and 2021 od American Library Association.

Kontakt pre médiá

Centrum vedecko-technických informácií SR:

Ing. Štefánia Bartošová, tel.: 0907 165 398, stefania.bartosova@cvtisr.sk